

Nødvendighed, med en fuldkommen indre Nødvendighed udgaaet af Danmarks Riges Grundlov; og derfor, lad dette Lovforslag falde idag, lad det falde imorgen, lad det falde iustinde Gange (Latter!), skal Danmarks Riges Grundlov ikke falde, vil det komme igjen og seire. Hertil endnu kun den Paastand, at kun for dem kan det Lovforslag, som vi idag behandle, være uhyggeligt og modbydeligt, for hvem, det være med eller mod deres Vidende, det være dem nok saa ubevidst, ogsaa Danmarks Riges Grundlov er det (Aa! Nei!).

Minister Clausen: Ja jeg veed ikke, om det skulde være nødvendigt, at jeg tager Ordet (Nei! Nei!) — der er dog en enkelt Vittring, som jeg ønsker at berøre. Den ærede Taler udtalte sig, som om jeg skulde have givet mig ud for en Slags Hjertekjender, som den, der gav sig af med at randsage Hjertes og Nyres, og jeg skulde have udtalt om Medlemmer heri Salen, at de ved den stormende Jver, hvormed de havde talt Troesfrihedens Sag, skulde ligesom have frastrevet sig religiøs Tro og religiøs Interesse. Havde jeg sagt endogsaa kun Noget, som ligner dette, er jeg overbevist om, at den ærede Formand ikke vilde have undladt at erindre om Overfridelsen af den rette Grændse. Noget Saadant har jeg imidlertid aldeles ikke sagt, derom er jeg fuldkommen overbevist, og den høitidelige Indsigelse, den Protest, som den ærede Taler har nedlagt, vil jeg altsaa kunne lade staae ved sit Værd. Ligeledes har den ærede Taler iillagt Ord, som jeg skulde have yttret, Noget, hvoraf det skulde fremgaae, at jeg betegnede Grundloven som uchristelig. Noget saadant er aldeles ikke udtalt af mig, det vil findes ligefrem lagt ind i mine Ord; det, hvorom jeg har talt, er en saadan Forklaring, Udtydning og Anvendelse af Grundloven, hvorved den, tværtimod dens egen Aand og Indhold, vilde kunne bringes i Uoverensstemmelse med den christelige Grundlov.

Varfod: Maa det være mig tilladt at gjøre en personlig Bemærkning?

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Varfod: Hvorvidt den ærede Minister har sagt, hvad jeg meente og endnu maa til-

lade mig at mene, at han har sagt, sandsynligviis mod sin Villie, det skal jeg ikke nærmere her indlade mig paa; jeg stoler paa, at Rigsdagsstidenden vil giengive det, idet jeg stoler paa, at ligesaa tidt som jeg selv nogenstunde befatter mig det Fjærneste med Rigsdagsstidendens Redaction for mit eget Vedkommende, det Samme vil være Tilfældet med alle Andre (Almindelig Gysen).

Tscherning: Førrend jeg gaaer ind paa Sagens Behandling, maa jeg nævne en Kjendegjerning eller oplysning; der har nemlig været sagt, at Spørgsmaalet, om man skulde bringe denne Sag eller en Sag, som hviler paa det samme Grundlag, videre eller ikke, væsentligt maatte berøe paa den ydre Trang, som havde viist sig, og man har nævnet, at de Tilfælde, hvori denne ydre Trang havde viist sig, vare meget faa. Der er forrige Gang blevet omtalt to Tilfælde, hvoraf man sagde om det ene, at det Par, som ønskede at blive et Ægtepar, havde underkastet sig Bevillingens Betingelser, og at man om det andet ikke vidste nogen Besked. Jeg har imidlertid faaet Besked derom. Det var Baptister, som ønskede at indtræde i Ægtekab, og da de ikke kunde beqvemme sig til at underkaste sig de Bestemmelser, som vare dem paalagte, levede de fra den Tid af i, hvad man kalder, utilladeligt Samliv, som havde til Følge, at ogsaa Baptistenigheden udelukkede dem, saaat de altsaa paa den Maade bleve udenfor enhver Menighed (Hor!). Naar man i det Hele taget under Omstændigheder som disse opfordrer til at paavise en ydre Trang, saa troer jeg, at det er mindre vel betænk; naar man derhos i vort Land paaberaber sig Traditioner, Traditioner fra den absolute Magts Indgribenstid, saa troer jeg, at man netop skal komme til den Erkjendelse, at man bør gaae forud for denne ydre Trang; jeg siger ikke, at vi jo ikke senere, naar vort constitutionelle Liv har faaet en større Fasthed, med Rolighed kunne vente paa den ydre Trang, men jeg siger, at saalange dette ikke er Tilfældet, skulle vi, for at undgaae væsentlige Ulemper, hellere gaae forud for den end vente paa den. Jeg troer, at naar man nøie vil falde tilbage i Grindringen, hvad der foregik, da det paagjældende tillige med flere andre Af-